

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 6C/17/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717207978
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5717207978.3

Rozhodnutie

Okresný súd Martin sudcom Mgr. Martinom Bauerom v spore žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, IČO: 31 749 542, so sídlom v Bratislave, Lamačská cesta 8, právne zastúpeného: AENEA Legal, s.r.o., IČO: 35 951 125, so sídlom v Bratislave, Jozefská 3, proti žalovaným: 1/ M. D., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. F.. P. XXXX/XX, F. - I., 2/ F. D., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. Z. XXXX/XX, V.Ú., 3/ X. Ď., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. T.. Q. XXXX/XX, F., 4/ L. O., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. B. XXX, žalovaní 3/ a 4/ právne zastúpení: JUDr. Vladimír Kašuba, PhD., advokát so sídlom v Martine, Holubyho 51, o zaplatenie 9.508,52 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 9.679,76 € spolu s úrokom vo výške 1 % ročne zo sumy 9.508,52 € od 05.12.2013 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 9.508,52 € od 05.12.2013 do zaplatenia a zmluvnú pokutu vo výške 862,93 €, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi sa voči žalovaným 1/ a 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Voči žalovaným 3/ a 4/ súd žalobu z a m i e t a.

IV. Žalovaným 3/ a 4/ sa voči žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 15.05.2017 sa žalobca domáhal voči žalovaným 1/ až 4/ spoločne a nerozdielne zaplatenia istiny vo výške 9.508,52 € spolu so zmluvným úrokom vo výške 171,24 €, zmluvným úrokom vo výške 1 % ročne zo sumy 9.508,52 € od 05.12.2013 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 9.508,52 € od 05.12.2013 do zaplatenia, zmluvnej pokuty vo výške 862,93 € a náhrady trov konania s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných. Uviedol, že na základe zmluvy o poskytnutí podpory č. 506/2669/1997 bol žalovaným 1/ a 2/ poskytnutý úver vo výške 16.596,96 € pri základnej úrokovej sadze 1 % ročne s lehotou splatnosti 30 rokov spolu s nenávratným príspevkom vo výške 4.979,09 €. V tomto období poskytovali banky porovnateľné úvery pri základnej úrokovej sadzbe v rozpätí 7-8 %. Činnosť, ktorú žalobca vykonáva teda nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo inú podnikateľskú činnosť, nakoľko nespĺňa všetky taxatívne vymedzené pojmové znaky. Výzvou na úhradu zo dňa 11.07.2013 žalobca vyzval žalovaných, aby uhradili dlh na omeškaných splátkach vo výške 1.014,79 €. Aj napriek výzve nedošlo zo strany žalovaných k úhrade omeškaných splátok. Žalovaní boli k dátumu 24.10.2013 v omeškaní s 22 splátkami v celkovej výške 1.175,02 €, čím došlo k splneniu podmienky podľa článku VIII. bod 8.4. zmluvy o úvere oprávňujúcej žalobcu požadovať okamžité vrátenie celého zostatku úveru vrátane prislúchajúceho úroku ako i zaplatenia zmluvnej pokuty. V predmetnom prípade

nejde o čiastkové plnenie, ale o jedno plnenie, pri ktorom splatnosť nastala splatnosťou celého úveru. Podaním zo dňa 29.10.2013 žalobca odstúpil od zmluvy o úvere, čím sa stal celý dlh splatným. Žalovaný 1/ mal zásielku uloženú dňa 04.11.2013, žalovaný 2/ taktiež dňa 04.11.2013, žalovaný 3/ si zásielku prevzal dňa 04.11.2013 a žalovaný 4/ si zásielku neprevzal v odbernej lehote. V súlade s článkom VIII. bod 4. zmluvy o úvere vznikol žalobcovi aj nárok na zmluvnú pokutu. Podľa § 1 ods. 3 písm. p/ Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, úver poskytovaný žalobcom nie je spotrebiteľským úverom. Úvery poskytované štátnym fondom rozvoja bývania nespádajú do kategórie spotrebiteľský úver a nevzťahujú sa na neho normy zákona o spotrebiteľských úveroch. Záväzkový vzťah medzi stranami sporu je absolútny obchodno-záväzkový vzťah. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovanému 1/ a 2/ uložené na pošte dňa 04.11.2013. Od uvedeného okamihu sa zásielka dostala do sféry dispozície a na základe uvedeného začal úkon pôsobiť voči žalovaným 1/ a 2/. Zároveň si žalobca uplatňuje aj nárok na úroky z omeškania v zmysle ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s Nariadením vlády SR č. 87/1995 Zb. v znení účinnom do 31.01.2013, t. j. vo výške 8,25 % ročne.

2. Súd konal a rozhodol aj v neprítomnosti žalovaných 1/ a 2/, ktorí mali predvolanie na pojednávanie doručené fikciou. Svoju neprítomnosť neospravedlnili.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise zistiť nasledovný skutkový stav:

3. Na základe žalobcom predložených listinných dôkazov súd platobným rozkazom zo dňa 21.06.2017, č. k. 6C/17/2017-36, vyhovel žalobe v celom rozsahu. Keďže platobný rozkaz sa žalovaným 1/ a 2/ nepodarilo doručiť do vlastných rúk a žalovaní 3/ a 4/ podali proti platobného rozkazu odpor, súd uznesením zo dňa 18.12.2017, č. k. 6C/17/2017-99, platobný rozkaz zrušil v celom rozsahu.

4. Písomným podaním zo dňa 12.07.2017 žalovaný 4/ podal odpor proti platobného rozkazu. Uviedol, že zmluvný vzťah sa má posudzovať ako spotrebiteľský, pričom premlčacia doba je trojročná. Preto vznáša námietku premlčania. Žiadal žalobu zamietnuť. Žalobca tvrdí, že k omeškaniu došlo 05.12.2013. Preto premlčacia doba uplynula najneskôr dňa 05.12.2016. Žalobca podal žalobu až dňa 15.05.2017, t. j. po uplynutí premlčacej doby.

5. Podaním doručeným súdu dňa 20.11.2017 žalovaný 3/ podal proti platobnému rozkazu odpor, pričom uviedol, že zmluvný vzťah je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský. Vzhľadom k tomu je premlčacia doba 3 roky a preto vznáša námietku premlčania. Žalobca tvrdí, že k omeškaniu došlo 05.12.2013. Preto premlčacia doba uplynula najneskôr dňa 05.12.2016. Žalobca podal žalobu až dňa 15.05.2017, t. j. po uplynutí premlčacej doby.

6. Písomným podaním doručeným súdu dňa 19.01.2018 sa žalobca v súlade s výzvou súdu podľa § 167 ods. 3 CSP vyjadril k podanému odporu. Uviedol, že zotrúva na tom, že právny vzťah je obchodnoprávny. Žalobca uzavrel so žalovanými zmluvu o úvere, ktorá je upravená výlučne len v obchodnom zákonníku, pričom premlčacia doba je štvorročná. Odstúpenie od zmluvy bolo prevzaté žalovanými, resp. nastala fikcia doručenia, dňa 04.11.2013, pričom 30 dňová lehota na plnenie uplynula dňa 04.12.2013. Omeškanie nastalo dňom 05.12.2013. Keďže žaloba bola doručená súdu dňa 15.05.2017, nárok žalobcu nie je premlčaný, keďže neuplynula 4 ročná premlčacia doba.

7. V súlade s výzvou súdu podľa § 167 ods. 4 CSP sa žalovaný 4/ vyjadril k vyjadreniu žalobcu. Uviedol, že s týmto nesúhlasí. Zotrúva na svojom vyjadrení, ktoré uviedol v odpore. V zmysle článku VII. bod 3. zmluvy sa veriteľ a dlžník dohodli na zriadení záložného práva. Takto mali byť zabezpečené pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi po kolaudácii stavby. Zápis záložného práva mal zabezpečiť dlžník. Pre prípad, že túto povinnosť nesplní a nepreukáže veriteľovi zápis záložného práva do katastra nehnuteľností do 3 mesiacov po kolaudácii stavby, stáva sa celý dlh zročným. K zápisu záložného práva v prospech veriteľa nikdy nedošlo. Predmetné stavby boli skolaudované v roku 1999. O tri mesiace nastala zročnosť celého dlhu. On ako ručiteľ nemohol ovplyvniť splnenie tejto podmienky. Keďže splatnosť dlhu nastala v roku 1999, nárok žalobcu je premlčaný.

8. V súlade s výzvou súdu podľa § 167 ods. 4 CSP sa žalovaný 3/ vyjadril k vyjadreniu žalobcu. Uviedol, že s týmto nesúhlasí. Zotrúva na svojom vyjadrení, ktoré uviedol v odpore. V zmysle článku VII. bod 3. zmluvy sa veriteľ a dlžník dohodli na zriadení záložného práva. Takto mali byť zabezpečené pohľadávky

veriteľa voči dlžníkovi po kolaudácii stavby. Zápis záložného práva mal zabezpečiť dlžník. Pre prípad, že túto povinnosť nesplní a nepreukáže veriteľovi zápis záložného práva do katastra nehnuteľností do 3 mesiacov po kolaudácii stavby, stáva sa celý dlh zročným. K zápisu záložného práva v prospech veriteľa nikdy nedošlo. Predmetné stavby boli skolaudované v roku 1999. O tri mesiace nastala zročnosť celého dlhu. On ako ručiteľ nemohol ovplyvniť splnenie tejto podmienky. Keďže splatnosť dlhu nastala v roku 1999, nárok žalobcu je premlčaný. Veriteľ svojou pasivitou zavinil, že dlžníci nemohli a nemôžu uspokojiť dlh veriteľa. Mali rodinný dom, z ktorého sa mohol uspokojiť záložný veriteľ.

9. Písomným podaním doručeným súdu dňa 21.08.2018 sa žalobca vyjadril k vyjadreniu žalovaných 3/ a 4/. Uviedol, že žalobca odstúpil od zmluvy podaním zo dňa 29.10.2013, čím sa celý dlh stal splatným. Tvrdenia žalovaných ohľadne povinnosti zriadiť záložné právo sú v tomto smere nesprávne, nakoľko žalobca odstúpil od zmluvy z dôvodu, že úver nebol riadne a včas splácaný. Ku dňu 29.10.2013 sa žalovaní dostali do omeškania so splácaním riadnych mesačných splátok v celkovej výške 1.175,02 €. Žalovaní neplnili svoje povinnosti týkajúce sa povinnosti zriadiť záložné právo, ale rovnako neuhrádzali ani mesačné splátky riadne a včas. Žalobca neodstúpil od zmluvy vzhľadom na nezriadenie záložného práva, ale z dôvodu omeškania s úhradami riadnych mesačných splátok. Žalobca nepostupoval v zmysle ust. článku VII. bod 3. zmluvy o úvere a nárok nie je premlčaný, nakoľko zmluvná podmienka zaslania výzvy od veriteľa splnená nebola.

10. Právny zástupca žalovaných 3/ a 4/ na pojednávaní uviedol, že nárok žalobcu je premlčaný. Jedná sa o spotrebiteľský právny vzťah. Premlčacia doba v trvaní 3 rokov uplynula. Žalovaní 1/ a 2/, ktorí skutočne čerpali úver, by podľa spravodlivého uváženia mali byť zaviazaní, nie však žalovaní 3/, 4/. Veriteľ zapríčinil nemožnosť vymáhať dlh od žalovaných 1/ a 2/, keďže nezriadiť záložné právo, ktoré bol v zmysle zmluvy povinný zriadiť už v januári 2000, nakoľko kolaudačné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 27.10.1999. Jeho nečinnosť spôsobila to, že dlh sa takto stal ťažšie vymáhateľným.

11. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že sa jedná o obchodnoprávny vzťah. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 17.04.2018, č. k. 20PCo/79/2017-254 a rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 24.04.2018, č. k. 10Co/122/2017-318, ktoré posúdili obdobný právny vzťah ako obchodnoprávny, nie spotrebiteľský.

12. Dňa 27.10.1997 uzavreli žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci a žalovaní 3/ a 4/ ako ručelia so žalobcom ako veriteľom zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru a nenávratného príspevku podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka č. 506/2669/1997, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovaným 1/ a 2/ podporu formou úveru vo výške 16.596,96 € (500.000 Sk) pri základnej úrokovej sadzbe 1 % s lehotou splatnosti 30 rokov a formou nenávratného príspevku vo výške 4.979,09 € (150.000 Sk). Podľa článku V. zmluvy sa dlžník zaviazal splatiť veriteľovi celý úrok so základnou úrokovou sadzbou vo výške 1 % pravidelnými mesačnými splátkami, ktoré zahŕňajú istinu a úrok vždy do 15. kalendárneho dňa nasledujúceho mesiaca počas celej lehoty splatnosti úveru. Prvá až 359. mesačná splátka je stanovená čiastkou vo výške 53,41 € (1.609 Sk) a posledná 360. splátka je stanovená vo výške 43,85 € (1.321 Sk). Začiatok splácania sa určuje 3 mesiace po nadobudnutí právoplatnosti zmluvy. Podľa článku VIII. bod 4. zmluvy, ak je dlžník v omeškaní so splátkami úveru po dobu dlhšiu ako 6 mesiacov aj po zaslaní písomnej upomienky veriteľom, veriteľ si vyhradzuje právo požadovať okamžité vrátenie celého zostatku úveru vrátane prislúchajúceho úroku ako i zaplatenie pokuty vo výške 10 % z tejto dlžnej sumy do termínu 30 dní odo dňa písomného vyzvania dlžníka veriteľom. Podľa článku VII. bod 3. zmluvy dlžník a veriteľ sa dohodli na zriadení záložného práva na stavbu uvedenú v článku 2, ktorým sa po kolaudácii stavby zabezpečia pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi vyplývajúce z tejto zmluvy, a to do výšky 1,5 násobku poskytnutého úveru. Zápis záložného práva na list vlastníctva na katastrálnom odbore príslušného okresného úradu zabezpečí dlžník na vlastné náklady. V prípade, že dlžník zápis záložného práva nezabezpečí po kolaudácii stavby a nepreukáže podanie návrhu na vklad do katastra nehnuteľností najneskoršie do 3 mesiacov, stáva sa zročným celý dlh a dlžník je povinný ho uhradiť do 60 dní od obdržania výzvy od veriteľa. Podľa článku II. bod 1. zmluvy bol úver poskytnutý pre účel výstavby bytu - rodinného domu Sučany - Hrabiny, stavebné povolenie vydané dňa 07.03.1996, právoplatné dňa 02.04.1996.

13. Písomnými podaniami zo dňa 29.10.2013 označenými ako odstúpenie od úverovej zmluvy č. 506/2669/1997 adresované jednotlivito žalovaným 1/ - 4/ žalobca oznamuje, že ku dňu 24.10.2013 sa dostali žalovaní do omeškania v počte 22 dlžných splátok, na základe čoho žalobca odstupuje od

úverovej zmluvy a celý dlh sa stal splatným. Nesplatená istina je vo výške 9.508,52 €, nesplatené úroky vo výške 171,24 € a zmluvná pokuta vo výške 967,97 €. Žalobca vyzval zmluvné strany na úhradu dlžnej sumy v celkovej výške 10.647,73 € v lehote 30 dní odo dňa doručenia výzvy. Zásielka adresovaná žalovaným 1/ a 2/ bola uložená dňa 04.11.2013. Žalovanému 3/ bola zásielka doručená dňa 04.11.2013 a žalovaný 4/ si zásielku neprevzal v odbernej lehote.

14. Dňa 26.10.1999 Okresný úrad v Martine, odbor životného prostredia vydal kolaudačné rozhodnutie č. ŽP-G-99/03038-SP-Sá, v zmysle ktorého povolil užívanie stavby rodinného domu na pozemku parcely č. KN-C 1867/31 v katastrálnom území Sučany. Návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia bol podaný dňa 15.10.1999 žalovanými 1/ a 2/. Dňa 07.03.1996 bolo vydané stavebné povolenie Obvodným úradom životného prostredia.

15. Výzvou k úhrade dlhu datovanej dňom 11.07.2013 adresovanej jednotlivo žalovaným 1/ - 4/, žalobca uviedol, že zistil, že ku dňu 01.07.2013 sú v omeškaní celkovou sumou 1.014,79 € a zároveň ich vyzval na úhradu do 7 dní odo dňa doručenia výzvy.

16. Z výpisu z E. Č.. XXXX vytvoreného dňa 31.10.2018 cez katasterportal.sk, vedeného Okresným úradom Martin, katastrálny odbor, pre kat. Ú. Q., F. Q., okres Martin vyplýva, že predmetné nehnuteľnosti sú vo vlastníctve tretej osoby, pričom na nehnuteľnostiach je zriadené záložné právo v prospech K. B., a.s. na základe záložnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený dňa 21.10.2013. Ako titul nadobudnutia je uvedená kúpna zmluva, ktorej vklad bol povolený dňa 04.12.2013.

17. Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 124/1996 Z.z. o štátnom fonde rozvoja bývania v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon“) podporu možno poskytnúť na uskutočnenie stavby, ktorou na účely tohto zákona je výstavba bytu, bytového domu, rodinného domu alebo dostavba rozostavaného bytu vrátane bytu, ktorý sa získa nadstavbou, vstavbou, prístavbou, prípadne prestavbou nebytového priestoru.

Podľa § 8 ods. 1 písm. a), b) Zákona podporu možno poskytnúť vo forme úveru, nenávratného príspevku. Podľa § 11 ods. 9 Zákona fond rozhodne o poskytnutí podpory podľa poradia doručených žiadostí a priorit určených vládou Slovenskej republiky až do vyčerpania sumy vyčlenenej v rozpočte fondu na určený program rozvoja bývania a na príslušný účel a druh podpory.

Podľa § 12 ods. 1 Zákona na základe rozhodnutia podľa § 11 ods. 9 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1996/124/19970108.html>> uzavrie fond so žiadateľom zmluvu.

Podľa § 12 ods. 2 Zákona zmluva musí obsahovať najmä a) údaje o zmluvných stranách, b) účel, výšku a druh poskytovanej podpory, c) spôsob plnenia záväzkov zmluvných strán, d) zabezpečenie záväzkov, e) bezhotovostný spôsob úhrady z podpory, f) technické podmienky stavby a dĺžku času jej uskutočnenia, g) sankcie za porušenie zmluvných podmienok, h) spôsob kontroly plnenia zmluvných podmienok a dôsledky ich nedodržania, i)

ak je žiadateľom osoba podľa § 7 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1996/124/19970108.html>>, tak aj minimálny čas, v ktorom bude stavbu užívať on alebo jeho rodinní príslušníci.

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania štátny fond rozvoja bývania zriadený zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 124/1996 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1996/124/>> o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov je Štátnym fondom rozvoja bývania podľa tohto zákona.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania pohľadávky, záväzky, pracovnoprávne vzťahy, právne vzťahy a iné vzťahy Štátneho fondu rozvoja bývania vzniknuté pred 1. januárom 2004 sa považujú za pohľadávky, záväzky, pracovnoprávne vzťahy, právne vzťahy a iné vzťahy Štátneho fondu rozvoja bývania podľa tohto zákona.

Podľa § 22 ods. 1 zák. č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania štátny fond rozvoja bývania podľa zákona č. 607/2003 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/607/>> o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov je fondom podľa tohto zákona.

Podľa § 22 ods. 2 zák. č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania pohľadávky, záväzky, pracovnoprávne vzťahy, právne vzťahy a iné vzťahy fondu vzniknuté pred 1. januárom 2014 sa považujú za pohľadávky, záväzky, pracovnoprávne vzťahy, právne vzťahy a iné vzťahy fondu podľa tohto zákona. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 501 ods. 2 Obchodného zákonníka ak zmluva určuje, že úver možno použiť iba na určitý účel, môže veriteľ obmedziť poskytnutie peňažných prostriedkov iba na plnenie záväzkov dlžníka prevzatých v súvislosti s týmto účelom.

Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 369 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z. ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov občianskeho práva účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.2) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2013/21/20150101>>

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky2) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/87/20100701.html>> platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 387 ods. 1 Obchodného zákonníka Právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom.

Podľa § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka Pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

Podľa § 397 Obchodného zákonníka Ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

18. Na základe vykonaného dokazovania súd vyhovel žalobe vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/ v celom rozsahu, nakoľko mal preukázanú jej dôvodnosť. V konaní bolo nesporne preukázané, že medzi žalobcom a žalovanými 1/ - 4/ bola uzatvorená zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru a nenávratného príspevku podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a zák. č. 124/1996 Z.z., na základe ktorej bol žalovaným 1/ a 2/ poskytnutý úver na výstavbu rodinného domu v celkovej výške 16.596,96 € pri základnej úrokovej sadzbe 1 % ročne s lehotou splatnosti 30 rokov ako aj nenávratný príspevok v sume 4.979,09 €. Súd, stotožniac sa s argumentáciou žalobcu, aplikoval na právne vzťahy plynúce zo zmluvy obchodný zákonník. Po preskúmaní zmluvy súd konštatuje, že sa nejedná o spotrebiteľský úver a ani o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 OZ. Žalobca nespĺňa pojmové znaky dodávateľa tak, ako to má na mysli ust. § 52 OZ. Žalobca bol a je zriadený ako účelový fond na financovanie štátnej podpory výstavby bytov, rodinných domov a pod., resp. financovanie priorít štátnej bytovej politiky. Jeho správcom je Ministerstvo dopravy a výstavby SR. Aj keď zdrojmi (príjmami) fondu sú okrem iného aj splátky úverov, úroky, sankcie a pod., žalobca nie je subjektom, ktorý by cielene z týchto zdrojov vytváral zisk, ktorý by bol oprávnený vyplácať svojim zamestnancom, štatutárom, správcom a pod. Teda u žalobcu absentuje základný, hlavný účel podnikateľskej a obchodnej činnosti. Úvaha súdu je podporená aj charakterom podpory, ktorá bola poskytnutá žalovaným 1/ a 2/, a to okrem iného aj formou nenávratného príspevku. Žalobca na rozdiel od iných finančných inštitúcií nevyvíja iniciatívu za účelom hromadného uzatvárania zmlúv, nesnaží sa osloviť a nalákať potencionálnych klientov celoplošnou reklamou. V tejto súvislosti súd poukazuje na čl. VI. Štatútu fondu rozvoja bývania vydaného podľa § 20 zák. č. 150/2013 Z.z., podľa ktorého fond hospodári podľa schváleného rozpočtu, ktorý schvaľuje vláda SR, ktorý je zapojený finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva, pričom prostriedky fondu možno použiť na štátnu podporu poskytovanú na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu a výdavky súvisiace s činnosťou fondu. V súlade so zmluvou mali žalovaní 1/ a 2/ úver hradiť v dohodnutých mesačných splátkach. Splátky podľa histórie pohybov na účte riadne a včas v dohodnutých termínoch nehradili, s plnením viacerých splátok sa dostali opakovane do omeškania. V súlade s čl. VII. bod 3 zmluvy splatnosť dlhu nastala uplynutím 3 mesiacov po kolaudácii stavby, nakoľko nebol podaný návrh na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností. Keďže žalovaní 1/ a 2/ v konaní nevyprodukovali

žiadne dôkazy, ktoré by popierali dôvodnosť alebo výšku uplatneného nároku, súd vo vzťahu k nim žalobe vyhovel.

19. Procesné spoločenstvo žalovaných 1/ - 4/ je samostatné, napriek ich solidarite podľa hmotného práva. Žalobca sa podľa hmotného práva môže domáhať splnenia celého splatného záväzku jednotlivito len voči niektorému zo žalovaných, prípadne solidárne od všetkých. Pri samostatnom procesnom spoločenstve robí úkony (procesné alebo hmotnoprávne) každý spoločník sám za seba. Svojím úkonom nezaväzuje iného.

20. Vo vzťahu k žalovaným 3/ a 4/ súd žalobu zamietol, a to z dôvodu vznesenej námietky premlčania. Žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci boli v zmysle článku VII. zmluvy povinní na vlastné náklady zabezpečiť zriadenie záložného práva, za ktorej účelom bol poskytnutý aj predmetný úver. Po kolaudácii stavby boli povinní preukázať podanie návrhu na vklad záložného práva do katastra veriteľovi najneskôr do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o kolaudácii. Keďže tak neurobili, celý dlh sa stal zročným. Kolaudačné rozhodnutie bolo vydané dňa 26.10.1999. Žalobca súdu nepreukázal, že v lehote 3 mesiacov, resp. v akejkoľvek inej lehote, bol podaný návrh na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností. Uvedenú skutočnosť ani netvrdil. Z uvedeného teda vyplýva, že úver sa stal splatným v priebehu roka 2000. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná až v roku 2017 a s prihliadnutím na premlčaciu dobu v trvaní 4 rokov, je nárok žalobcu voči žalovaným 3/ a 4/ premlčaný. Žalobca poskytol žalovaným 1/ a 2/ úver a nenávratný príspevok na výstavbu rodinného domu, na ktorú bolo vydané stavebné povolenie Obvodným úradom životného prostredia zo dňa 07.03.1996, právoplatné dňa 02.04.1996. Táto skutočnosť je zahrnutá aj v samotnej zmluve (čl. II. zmluvy). Žalobca tak mal vedomosť o stavebnom povolení a výstavbe predmetnej nehnuteľnosti. Zo stavebného povolenia musel byť žalobcovi známy predpokladaný termín dokončenia stavby a mohol vo vlastnom záujme uskutočňovať úkony voči žalovaným 1/ a 2/. Dotazovať ich, či zriadili záložné právo, či bolo vydané kolaudačné rozhodnutie, vykonávať iné úkony smerujúce k zabezpečeniu svojej pohľadávky. Súd nepochybuje o tom, že žalobca disponuje administratívnym aparátom, ktorý by tieto úkony zvládol po administratívnej aj právnej stránke. Žalobca mal byť bdely. Zmluva bola koncipovaná žalobcom. On sám si zakomponoval do zmluvy zabezpečenie pohľadávky záložným právom pod hrozbou zročnosti celého poskytnutého plnenia. Žalobca zanedbal svoje povinnosti a v konečnom dôsledku zavinil to, že pohľadávka nemôže byť uspokojená výkonom záložného práva. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že ust. článku VII. ods. 3 zmluvy predpokladá splnenie dvoch kumulatívnych podmienok, ktoré viedli k zročnosti dlhu, a to nepreukázanie podania návrhu na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností a povinnosť výzvy veriteľa. Z citovaného článku VII. ods. 3 zmluvy je zrejmé, že celý dlh sa stáva zročným nepreukázaním konania o návrhu na vklad záložného práva do príslušného katastra nehnuteľností do 3 mesiacov po kolaudácii stavby. Z tohto vyplýva, že za moment splatnosti možno bez ďalšieho považovať priamo uplynutie stanovenej doby. Odvtedy mohol žalobca prvýkrát uplatniť svoje právo súdnou cestou. Skutočnosť, že dlžník je povinný splatný dlh uhradiť do 60 dní od obdržania výzvy od veriteľa podľa názoru súdu nemožno považovať za druhú kumulatívnu podmienku zročnosti celého dlhu, ale iba za stanovenie obdobia, počas ktorého dlžník voči veriteľovi môže uhradiť celý už riadne zročný dlh bez ďalších uplatňovaných sankcií z prípadného omeškania, ktoré nastali z dôvodu zročnosti dlhu. Ak by súd súhlasil s argumentáciou žalobcu o kumulatívnom splnení týchto dvoch podmienok, dlh z úveru by sa tak nemusel nikdy stať zročným, keďže žalobca by týmto spôsobom mohol úmyselne predlžovať premlčaciu dobu až do okamihu zaslania výzvy (za predpokladu, že by už skôr neodstúpil od zmluvy). Odstúpenie od zmluvy, ku ktorému pristúpil žalobca, je len ďalším zo spôsobov zosplatnenia dlhu. V prejednávanej veci však zročnosť dlhu nastala ešte pred žalobcom učeným odstúpením od zmluvy. Súd už len okrajovo uvádza, že nie je viazaný judikatúrou ostatných všeobecných súdov SR, na ktoré poukazovali strany sporu.

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami tak, že vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/ úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Vo vzťahu k žalovaným 3/ a 4/ bol však žalobca neúspešný. Preto súd úspešným žalovaným 3/ a 4/ priznal

voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.